

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre..... 16 kor.
 Negyedévre..... 4 „
 Helyben hárhoz hordva:
 Egész évre..... 20 kor.
 Negyedévre..... 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre..... 24 kor.
 Negyedévre..... 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, július 14.

Bankok szervezkedése.

(K. Ö.) A magyar pénzügyintézetek nem igen panaszkodhatnak arról, hogy rossz sorsuk lenne. Szegények vagyunk, de jól élünk, mondja a magyar. És amennyiben saját jövedelmünkől nem futja, adósságot csinálunk. Soha annyit a hasznos és káros hitelről nem beszéltünk, mint a napokban a végrehajtási novellával kapcsolatban és ha már hasznos nem is lesz a hosszú vitának, annyit kétségtelenül megállapítottunk, hogy jobban értünk a fogyasztási, mint a befektetési hitel igénybevételéhez. Ebből azonban hasznuk csupán a pénzügyintézeteknek van, melyek kizárólagosan a fogyasztási hitel nyújtására rendezkedtek be.

Fényes üzleteket csináltak, tartalék tökéket gyűjtöttek, palotákat építettek, de a magyar társadalmat gazdaságilag lábra állítani nem tudták. Mert a magyar ember sohasem hal meg örökké lehet adósságot csinálni, csak legyen, aki a váltót aláírja. És ezt pénzügyintézetek jól tudják. Miért nem tennék meg nekünk azt a szívességet, hogy lemondva a pénznek a

gazdasági viszonyok emelését célzó hivatásáról és a hitelnek a nagy Széchenyi által megálmodott jelenségéről, a hivatottság és szakavatottság nélkül a pénz egyszerű forgatására adták magokat. Lám milyen egyszerű a dolog. Az adós kapja 8 százalékra. A pénzügyintézet 6 százalékra. A különbség a pénzügyintézet haszna. És ezek az úgynevezett magyar pénzkapacitások.

Pénzügyintézetek azonban gondoltak egy merészet és nagyot. Minek jusson az eladósodott magyar társadalom a verseny révén olcsóbb pénzhez és kedvezőbb hitelhez, mikor megfelelő csalafintasággal ennek útját lehet állni. Persze pénzügyi műnyelven ezt valami nagy zsenialitásnak fogják lapjaink feltüntetni, holott az semmi egyéb, mint az adós zsebére való spekuláció.

A fővárosi pénzügyintézetek ugyanis elhatározták, hogy kartell kötnek, mely a kartellirozott pénzügyintézeteket egyöntetű üzleteljárásra kényszerítené.

Ez más szóval annyit jelent, hogy a vizszámlalásból élő vidéki pénzügyintézetek, melyek a magyar társadalom egészét alimentálják, bárhova is fordulnak, egyforma feltételek mellett fognak pénzt kapni. És ha a kartell azt fogja mon-

dani, hogy nincs pénz, egyszerűen nem lesz pénz. Ráülnek a pénzre és a gazdasági élet vérkeringése elakadt.

A gazdasági élet fő éltető eleme a szabad verseny. Aki ennek véget vet, az vétkezik legfőbb érdekeink ellen és köz-kormányzat és társadalom részéről a lehető legszigorubb megtorlást igényli. Azt mondják, az egész akció mögött az Osztrák-magyar bank lappang. Nem tudjuk, igaz-e. Ha igaz, annál rosszabb az Osztrák-magyar bankra nézve, mely ezzel a kirohanással végképpen eljátszotta kisedet játékát. Célja csak az lehet, hogy a nagy bankok kartellirozásával a hitelt alkalmas időben restringálja olyképpen, hogy kizsarolja a baukszabadalom megújítását. Minthogy azonban az önálló bank nélkül az önálló vámterület elképzelhetetlen, valami uton módon ezt meg kell akadályozni. Vidéki pénzügyintézetek már is érzik annak a veszedelmes helyzetnek a következményeit, mely abból fog előállni, ha a kartell a szabad versenyt megfojtja és törvényes érdekképviseleteik útján hangosan panaszkodnak. Ez azonban nem elég. A néhány évvel azelőtt megalakult központi bankjuknak csak most lesz meg az igazi jelentősége. Eddig is volt, de a szabad verseny révén

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Klárka.

Írta: Julius.

II.

Klárka forró homlokát a hideg üveghez nyomva állott leány szobájának ablakánál, mikor a bácskaival bekanyarodott a hintó a dülő uton. Kedvetlen volt és levert. Arca nem árult el semmi izgatottságot. Mégis míg a lovak ablaka előtt a hintóval elvágtattak, a röpke pillanat alatt gyors vizsgálatot tartott az érkezett. Egy elhízott falusi földbirtokos porköpenyeges alakja domborodott ki a hintó párnáin. Mindkét kezével botjára támaszkodva jobbra-balra figyelmesen tekintgetvén. Szájából félig égett füstölő szivart tartalmazó fehér papiropka nyult előre . . .

A kicsi megállván, az elősiető cselédek megtakarították a portól, aztán bevezették Klárka szobájába. Szülei a szomszéd faluban voltak temetésen, délre ígérkeztek haza.

A bemutatkozásnál földvári Földváry Kálmánnak vallotta magát. Klárka leültette s másodszeri szemlét tartott rajta. Elbizottsága dacára látszott, hogy fiatal ember. Kopaszra nyírt fej, nem nagy, de tömör fekete bajusz.

A telt piros pozsgás arcon majd a fültől kezdődően a száj széléig egy párbajban kapott kardvágás nyoma húzóik. Miután körülnézett az izléses kis szalonban, szivarját letéve a hamutartóba, s mély bariton hangon kezdte:

— Leteszem a szivarom, nem akarom ezt a kis angyal barlangot befűstölteni. Csinos kis odu. És ismét körültekintgetett . . .

Kék volt a fal festék mintája, kék a garnitúr, kék selyem a függöny.

A sarokban zongora kék terítővel. A másik szegletben kicsiny ébenfa asztalkán szökőkút hullatta vizét lefordított szélű tölcsér alakban egy üveg edénybe, melyben aranyhalak uszkáltak. A visszahulló vízcseppeken megtört a napsugár, s mind megannyi ragyogó gyöngyszemeknek tetszett. A szökőkút felett két palma ért össze a földön elhelyezett majolika utánzatu cserépből felnyulva. Oldalt nagy álló tükör. A falon néhány akvarell és üveg etázsér. A minap készült tájkép is fel volt akasztva. Földváry megkérdezte, hogy ki festette. Természetes el volt általa ragadtatva és modellnek ajánlkozott. Klárka persze nem fogadta el. Miután pedig látta, hogy a leány többször a halántékához nyul, megkérdezte lágy, részvevő hangon:

— Klárka kisasszony, talán nem jól érzi magát?

— Megvallom, főtájásom van.

— No akkor nem leszek terhére, — szólt kalapja után nyulva, majd szét néztek a gazdaságban, mert mint gazdát ez nagyon érdekel.

— Tudja mit? Kössük össze a hasznost a kellemessel, nekem a szabad levegőre szükségem van. Tegyük egy sétát.

Mély meghajlással felelte:

— Le leszek kötelezve. Igazán szeretetreméltó indítvány. Az uton beszélni kezdett a vendég.

— Az édes papával a gazdasági kiállításon ismerkedtünk meg, Sokat beszélgettünk együtt. Megszerettük egymást. A bucsuzásakor kölcsönösen ígéretet tettünk egymásnak arra nézve, hogy egymás gazdaságát meg fogjuk látogatni s mint fiatalabbnak, nekem kellett az elsőnek lenni, ezt annál inkább szívesen tettem, mert hallottam, hogy szép leány van a háznál, — fejezé be, miközben fürkésző pillantást vetett a mellette sétáló leányra, aki higgadtan felelte:

— A papa mindenesetre nagyon fog örülni.

— Hm. Tehát csak a papa, — gondolta magában. Ezután nagy szeretettel a saját birtokáról kezdett beszélni.

— Ötszáz holdam van egy tagban. Ki-

A hatóságilag díjmentesen engedélyezett **VEGELADÁS** még mindig tart: Elsőrangú mütermekben ugy

lfj. Kohn Sámuel Bémer-téri nagy áruházában angol kosztümök, mint francia

ruhák rendkívül olcsó

hol az összes cikkekben raktáron levő óriási készlet minden elfogadható árban lesz kiárustva. **árban elvállaltatnak.**

kevésbé volt érezhető a központosított tőke zsaroló hatalma. Tessék akcióba lépni és amennyiben a budapesti pénzintézetek kartellje életbe lép, léptessék életbe a vidéki pénzintézetek kartelljét. Attól nem kell tartanunk, hogy egy kartell helyett kettőt kapunk, mert ha a kormány hivatása magaslatán áll, hatalmi eszközzel könnyen távol tarthatja az Osztrák-magyar bankot a tervezett kartelltól és kénytelen lesz szabályozni hitelviszonyainkat.

Hányszor siettünk pénzintézeteink segítségére, valahányszor bajban voltak. Reméljük, most is tudunk tenni, mikor arról van szó, hogy a bankok egy veszedelmes akcióját lehetlenné tegyük.

Lipót Salvator Nagyváradon.

Lipót Salvator főherceg a tegnapi napnak legnagyobb részét a gyakorlatokon töltötte. Ezek befejezése után egy pár óra maradt még, amit a főherceg tisztjei körében töltött el, aztán elutazott Nagyváradra.

A főherceg tegnapi itt időzéséről tudósítunk a következő:

Hadgyakorlat a főherceg előtt.

Lipót Salvator főherceg ma délelőtt folytatta a 19. hadosztály-tüzérezred megsemmisítését. A mai szemle kizárólag az ezred harcászati vizsgájában merült ki, a terepek és ez a harcászati vizsga, azon a terepen, melyen lefolyt meglehetősen nehéz és kimerítő volt, a főherceg ma a terepen megmutatta, hogy nemcsak királyi születése, hanem tudása és szakavatottis predestinálják igen tontos és igen magas katonai állására. Reggel hét órától déli tizenegyig egyfolytában dolgozott, mert a megsemmisítésnek az a módja, amint ő párosította a tüz-

zéség gyakorlatainak elméleti megfontolását, az egyes harcmozdulatok gyakorlati keresztvitelével méltán nevezhető munkának. Figyelmét különösen a tisztokra, illetve a parancsnokokra szegezte. A szabályzatainkban is ujabban megnyilatkozó öntevékenységet és önállóságot kívánó szabad szellemben vezette és bírálta a gyakorlatokat. Ez a jelenség különben érdekes megnyilvánulása annak a rendszervátozásnak, amelyet a régi vezérkari főnök távozásával, Conrad altábornagy az új vezérkari főnök hozott magával a hadsereg legfelső vezetésébe. Összefüggésben van továbbá azzal is, hogy mióta Ferenc Ferdinánd trónörökös intézi az uralkodás katonai ügyeit, nemcsak tömegesen távoztak a tábornoki kar agg veteránjai, hanem az újakkal és fiatalabbakkal a modernizálásra való törekvésnek bizonyos készsége is elérkezett.

A főherceg most tett nagy szemlekorútja, kétségtelenül összefüggésben van az új rendszerű acél-bronz, visszafutó lafettájú ágyuknak a tüzérszervezetek használatába való és jelenleg folyó átvitelével is. Az új ágyuk sok lényeges taktikai alap elváltozást fognak igényelni és mielőtt azokat az ideai királygyakorlatokon első nagy próba vizsgájukra vinnék a csapatok, a főherceg, mint a tüzérség főfelügyelője sorra felkereste azokat, hogy közvetlen érintkezés által igyekezék a próba sikerét minél jobban előkészíteni. Maga adta a harc feladatokat, maga jelölte meg a terepet, amelyen annak le kellett folynia és a derék tüzérek a nagy melegben, keményen izzadva szolgálták meg azt a meleg elismerést, melyben legmagasabb előljárójuk részesítette. Laikusnak is érdekes és problematikus tüzérségi harcmozdulatokból állott, a főherceg tegnap délelőtti szemléje.

Hét órákor reggel érkezett ki az ezredhez az adjutánsából, a hadosztályparancsokból Grünzweig tábornokból és ennek törzskarából álló lovas kíséretével. Az ezred Hegyköz-

száldobágy község alatt levő Kőormány magaslaton várta biztosított menetelakzatban, Dietrich ezredes ezredparancsnok beadta a jelentést, mire a főherceg elrendelte az előző napon általa kiadott feltevés alapján végrehajtandó harcmozdulat megkezdését.

Az ellenséget jelző céltáblák egy tüzérezredet és a melléje rendelt fél századnyi gyakorlati lövegfordozetet jelezték szemben, mintegy 4200 lépésnyi távolságra levő Arany oldal és Istenhegy magaslatokon. A parancsnok első intézkedésére a 3-ik és 4-ik üteg, mint kombinált osztály tűzvonalba fejlődött a Kőormány magaslaton és parancsot kapott, hogy a szemben lévő ellenséges tüzérségre tüzeljen, a másik két üteg pedig tartalékba helyezkedett a magaslat mögötti mélységben. Ekkor kezdte meg a főherceg tulajdonképpen szemléjét. Az osztály és üteg parancsnokok részletes kikérdezésével megbeszélte a harcintézkedések okait, céljukat. Összefüggésbe hozta azokat az új rendszerű ágyukkal előálló módosulásokkal, véleményezte harcászatiilag.

Meggyőződött az elrendelt tüzelési távolságok helyességéről és ezután otthagya a tűzvonalba rendelt osztályt, lement a tartalékhoz, melynél ugyanezt cselekedte. Itt különösen sokáig iskolázott, mialatt a legénység pihent. Ezt a két üteget végre is kivonta tartalék helyzetéből és a tüzelésben álló üteg harcának köteleken kívüli támogatására, önálló harcmozdulat keresztvitelére kezdeményezte.

A tartalék erre a jobb szárnyon kívül vonululva oldaltámadással szinte megkezdte a harcot a jelzett ellenség ellen. Így folyt le aztán végig a harc mely alatt a két különműködő osztály taktikailag támogatta egymást. A tulajdonképpen harc alatt gyönyörű mozdulatokat tettek az ütegek. A nehéz lövegeket bámulatos könnyedséggel és figyelmezettséggel vontatták és állították fel a száldobágyi sűrűn

tűnő buzát termő hely. A birtok közepén emelkedik a kastélyom, melyet boldogult édes atyám építtetett újra. Temérdek szoba van benne. Nagy része üresen áll. Én mindössze két szobát foglaltam le. A kastély előtt park nyulik, az évszázados fák egész nap árnyékot nyujtanak. Magam gondozom. Kertészem a felügye-
letem alatt végezteti a munkálatokat. Az Altöld ritkaságaként oldalt kisebbszertű halom emelkedik, melyen néhány hold szőlő díszlik, az aljában meg gyümölcsös van. Ha az időszak kedvez és a holdtölte egybe esik a virágzással, úgy napnyugta után midőn az alkonyat egybeolvad az estével belépni ebbe az illatos gyümölcsösbe a legszebb gyönyörtéség . . .

Itt megpihent egy percre. Azután mint mikor az orgonán más változaton kezdenek játszani, ő is hangjának csodálatos légyságot kölcsönzött, mikor folytatá:

— És mégis a megelégedésből, a boldogságból hiányzik még valami. Nincs, akivel megoszom a gyönyört. Nincs, akivel közöljem, megbeszéljem terveimet. Ha a gazdaságból a béresekkal és napszamosokkal való egész napi méreg után hazatérek, nincs senki, akinek elpanaszolva megkönnyebbülést szerezsek. Valamikor kerestem a barátokat, nem találtam közöttük egyetlen érdek nélkül valót. A barát, a kártya és ivó cimboráknál kezdődik és végződik. Ezt belátva, kerülöm a társaságukat. Teljesen magamra vagyok hagyatva. Öreg és örökké morgó elégedetlen szakácsnémon kívül alig érintkezem mással, ezt az öreg nőt szíveim hagyják rám örökség képen. Délbe, este bemegyek az ebédlőbe; megvan terítve egy személyre . . . És mindig csak egyedül . . . Kinos és fárasztó környezet az egyedüllet. Dacára annak, hogy passzióntus gazda vagyok, de midőn ebbe belefáradok, egyedül vagyok . . .

Klárka nem akart magára ismerni. Szokatlan némaság vett rajta erőt. Szavakat keresett, de nem talált. Szinte lehetetlen helyzetben érezte magát. Szerencsére ezt a vendég a főfájásnak tulajdonította és beszélt tovább szívesen:

— Nem hiszi édes kisasszony, mily rideg, mily kellemetlen az ilyen magános embernek az otthona. Nincs annál kétségbeejtőbb, mint mikor örökké négy egyforma fal bámul az emberre. Sietve kapunk botunk, kalapunk után; menekülni, menekülni . . .

Úgyesen csoportosítani valóját a férfi s a nagy érzélem felébresztése előtt a szánalmat akarta a leány szívében felébreszteni saját mivolta, a magára hagyatott ember nehéz sorsa iránt.

Klárka veszedelmesnek találta magára nézve a tovább való hallgatást, amennyiben nem akart amolyan falusi leánynak feltűnni, bátran a dolog mélyére hatolt:

— Ugy veszem észre, minden szép és jó kerül a maga háza tájékán, csak egy hiányzik — az asszony. Pedig az asszonynál nagyobb zsarnok nincs még szelidített kiadásban sem. Az, azt a férfit, akit megszeret, magának akarja teljesen, le akarja foglalni minden perc szabad idejét, kikutatja legtökéletesebb gondolatját, egyszerűen az az ugynevezett arany szabadság, melyről a férfi oly könnyelműen lemond, mint a föld, az élet legértékesebb momentuma lebeg szüntelen majd mint vissza nem szerezhető drága kincs szeme előtt.

— Van benne valami. Korán nősülni nem mindig jó. De abban a korban, mikor az élet állítja ki az érettségi bizonyítványt, mikor már a férfi tulvan az ábrándozás rózsaszínleplek korszakán, ura tettének és akaratának meg is

tud fontolni előre minden elhatározást, különösen az fontos dolgot, mint a nősülés kérdése. Különben is az a szabadság csak a nagyon fiatal embernek való, az tudja élvezni és kiaknázni. Az évek teltevel azonban már csak felesleges teher, amelyről igen könnyen minden szívbéli fájdalom nélkül letud mondani a 30 éves ember mert már nyugalom és kényelem után vágyik, melyet feltalál a puha házias életben.

— Na hiszen várjon csak lesz nyugalom, kényelem, valami pergő nyelvű menyecske.

— Legalább nem unatkozom.

— Látom, mint a férj lesz.

— Bizony én nagyon meg fogom becsülni a feleségemet. Azon fogok igyekezni, soha sem legyen oka megbánni, hogy hozzám jött . . .

Délbe megérkeztek a szülők, a kicsi vérmes csupa nyak papa, és a jószágos fél ősz mama. Megebédelték. Délután meg a vendéggel a papa bekocsikázta a birtokot. Az esti vonattal menni is akart. A vasuti állomás az egy órányira eső szomszéd községben lévén, igen elérkezett a készülődés ideje. A kocsi lerendelték az országútra, hova a dülö-ut ki-
vezetett. Ők pedig lassan ballagni kezdtek a dülö-uton. Elül Klárka Földváryval, utánuk kis távolságban a papa a mamával. Klárikák egyideig szótalanul haladtak a párhuzamos kerékvágáson egymás mellett. Végre Földváry mintha a jövőbe akarna bepillantani, nagy komolysággal kérde a kerékvágásra mutatva:

— Mit gondolsz, össze fog találkozni ez a két vonal, melyen haladunk?

Klárka maga elé nézve se hidegen se melegen ennyit mondott:

— Nem tudom . . .

(Folyt. köv.)

tagolt és különösen tűzértségnek nehéz dombokon, sűrűen benőtt bozótos területen, meglepő műszaki gyakorlottsággal háritottak el a nehéz monstrumok utjából a szabad terek ezer féle akadályait.

Különösen érdekes és bámulatosan azép műszaki bravurnak is beillő mozzanat volt, midőn a harcban előnyomuló első osztály felhaladt az Istenhegyre az ugynevezett Fagyos oldal meredek és szinte járhatatlan lejtőjén. Ez a hegy oldal eltekintve a meredekségétől mély és lövegek által áthatolhatatlan nagy szőárok szakadásai miatt is szinte lehetetlen a tűzértsége nézve.

A csapat műszaki képzettsége azonban fényesen ellensúlyozta ezt a lehetetlenséget. A menetnek ugyszólván alig észrevehető lassításával sikerült az előre küldött műszaki tűzereknek bámulatosan rövid idő alatt fával, ággal betömni, az akadályokat és akkor aztán lőttek az ágyuk. Az erős és drillirozott lovak teljes erőfeszítéssel rugaszkodtak neki a meredek lejtőnek, tűzerek leszálltak a lövegekről és tolták a kerekeket; mintegy 5 percig tartott ez a nehéz munka és már is tüzelésre készen állott a gyilkos szerszám, majd elbődült volt már a szakadékos hegy magaslatán, hatalmas böm-bölésével megreszkettetve az alul terülő bájos völgy idilli csendjét.

A jelzett ellenség időközben visszavonult még egy párszor felállították a céltáblákat, a kemény harc árán való vereség jelzésére még nem 11 óra tájban lefuvatott a főherceg és miután melegen megdicsérte az ezredet, kíséretével együtt lóháton visszajött a városba. A főherceg úgy tegnapelőtt, mint tegnap *Rollschein* főhadnagy lovát lovagolta, akinek ezért köszönetét fejezte ki.

Epizódok.

Érdekes esetek világítják meg a főherceg mindenkinek szemben leereszkedő barátságos modorát.

A tegnapi laktanya szemle alkalmával megszólította az összes önkénteseket, továbbszolgáló altiszteket érdeklődött ezeknek a családi és szolgálati viszonyai felől és igen sok esetben barátságosan szóba állott a legénységgel is.

Ugyancsak a tegnapi gyakorlat alkalmával Dietresich ezredes egy alkalommal leszállt a lováról és gyalog ment le egy mélyedésbe azon végitekinteni. Mikor vissza akart menni, a meredek partfalon sehogy sem tudott visszakapaszkodni, mire a főherceg odaugratott hozzá és kezét nyujtva segítette ki a mélyedésből. Ugyancsak tegnap, mikor leszállt, egy alkalommal a lováról, mikor ismét nyeregbe akart ülni, lovát tartó szakaszvezető rossz helyre állította a lovat. A főherceg magasan állt, a ló pedig a mélyedésben. A főherceg, aki magas ember, így kelemetlen helyzetbe jutott.

Igy nem szokott katona lóra ülni, mondta oda oktatólag a szakaszvezetőnek és hiába ajánlkózott az altiszt tovább vezetni a lovat, maga vette kézbe a vezető szarát, kivezette a lovat a mélyésből és még mielőtt segíthetett volna a szakaszvezető, felugrott a nyeregbe.

A legénységi egyáltalában elragadtatással beszél a barátságos, kedves nagyságról, aki rövid itléte alatt úgy látszik, katonát és polgárt egyaránt elbűvölt egyszerűségével, katonás, de mégis szeretetreméltó modorával.

Az elutazás.

A hadgyakorlatok után a Rimanóczy szállodában szükkörű ebéd volt, melyen a csapat

parancsnokok vettek részt. Ebéd után délután 4 órakor valóságos hullámozott a nép a fő-utcán. A főherceg elutazását várta mindenki. Végre négy óraor megjelent a főherceg kocsija. Mindenütt katonai pontokkal találkozott a felség.

Az indóházánál már akkor kint voltak dr *Radu* Demeter görög katolikus püspök, *Glac* Antal főispán, *Rimler* Károly polgármester *Lorrán* Ágoston, *Nyes* Mózes kanonokok. A főherceg először *Grünzweig* altábornagy tisztelgését fogadta, majd *Glac* Antal főispánhoz fordult. A főispán rendkívüli sajnálatát fejezte ki a felett hogy a főherceg látogatásakor nem lehetett a városban.

Ekkor érkezett meg *Fetser* Antal felszentelt püspök, aki szintén sajnálatát fejezte ki távolléte miatt.

Majd *Rimler* Károly polgármesterhez fordult ő fensége.

Ismételten elismerőleg nyilatkozott a város felől s kívánta, hogyvárád városa fejlődjék viruljon, hogy idővel a legszebb vidéki város legyen az országban.

Ezután a vonatra szállott a főherceg.

Lovassy Ferenc podgyásza.

Négy óra 10 perckor indult el a vonat. Alig haladt pár métert mikor a nyílt pályán egyszerre megállott a vonat. A főherceg kíváncsian hajolt ki a kocsiból. A vonat mellett nagy lőtás-futás keletkezett. Valaki meghuzta a vészféket. A személyzet azonnal megállapította, hogy a vonat legutolsó kocsijában huzták meg a vészféket. Az utolsó kocsiban pedig *Lovassy* Ferenc nagyszalontai nagybirtokos volt és kiabált a hordárnak a podgyászáért. A nagyszalontai birtokos ugyanis az alföldi vonattal érkezett és épen annyi ideje volt, hogy átszállhatott a pesti vonatra. A podgyásza azonban az altöldi vonaton maradt, ahonnan egy hordár cipelte nagy camogva a már induló vonat felé. *Lovassy* sehogysem akarta itt hagyni a podgyászt azért huzta meg a vészféket. Természetesen a podgyász átvétele után a vonat tovább futott, az is természetes, hogy *Lovassy* Ferenc ropogó bankjegyekkel fizette meg azt az egy fillér ára spárgát, amit a vészfékről levágott.

Allat az emberben.

Tessék csak figyelni kora reggeltől késő estig — (vagy talán lehetne — éjjel-nappal?) azt a nyüzsgő, szüntelenül mozgó tömeget, azt a tülekedést, azt az ideges törekvést — a pénzért. Mindent a pénzért!!

Ha pénzről, ha anyagiakról van szó, nincs tisztességes verseny, nincs becsület, nincs bűn, nincs semmi akadály. A pénzsóvár ember nem ismer akadályt és nem ismer határt, hogy célját elérje.

Nem kell egyéb, csak az ujságokat elolvasni. A lóversenyért sikkaszt egy jó fizetéses hivatalnok, ki egyébként fényesen megélhetne, ha azután bűnét takarni nem tudja — főbe lövi magát vagy megszökik — családjával hogy mi lesz? azzal nem törődik.

A fiu az apja nevére váltót hamisít, a kereskedőség meglopja gazdáját hálából azért a kenyérért és tisztességes megélhetésért, amit az nyujt neki.

Az emberek úgy rendezkednek be, vagy legalább is úgy igyekezzenek berendezkedni — de csak anyagiakban! minthn ha ez a földi élet örökké tartana. Hiszen ha matuzsálemi kárt érünk is el — a földi élet akkor is csak percekig tartana — de az a 50—60

esztendő — — — ?! ezért ugyan nem érdekes lopni, rabolni, gyilkolni, hogy több pénzünk legyen takarékbán, vagy a mi valószínűbb hogy többet igyunk, lóversenyezzünk vagy kártyázzunk.

Kebasd községből jön a borzalmas gyilkosság hire. Egy ottani jómódu paraszt gazdának felesége végrendelkezni akart, és fel is kereste a községi jegyzőt. A férje ezt meg tudta és megtudta azt is, hogy a felesége végrendelkezése nem olyan lesz mint ő szerette volna. Kérlelni kezdte nejét hogy változtassa meg szándékát, az asszony azonban hajthatatlan maradt, veszekedtek, pörlekedtek, a csetepaté napj renden volt.

Az asszonynak később azt a tanácsot adták, hogy menjen Belényesre a közjegyzőhöz. Az asszony el is fogadta a tanácsot és a közjegyző ki is tüzte a napot mikor a végrendelkezés eszközölhető lett volna. Meg tudta ezt is a brutális férj és nem engedte el az asszonyt. Végre is csendőrök léptek közbe, azonban a közjegyző által kitűzött idő eltelt és a végrendelet elkészítését másnapra halasztották.

Ugyanazon nap éjjel megvárta a férj, míg felesége elalszik, azután *egy pokróccal leterítette és addig taposta, míg a szerencsétlen meg nem halt.* A gyilkost letartóztatták.

Eddig tart ez a szomorú hír.

A zugbankárok.

Weil-Loránt Félix, az öngyilkos bankszedelő holttestét felboncolták.

Az öngyilkos pusztulását a hozzátartozók és ismerősök annak tulajdonítják, hogy Loránt az utóbbi időben a legelőkelőbb pénzügyi körökben megfordult. — A gazdag embert mindenütt szívesen látták és már a közel jövőben a lipótvárosi kaszinóban választmányi tagságot nyert volna. Jelölték is.

Amikor hire ment, hogy a belügyi kormány egyenes utasítására a rendőrség irtóháborút indit Neumannék és cinkostársaik ellen, Loránt minden igyekezete oda irányult, hogy csak az ő neve nekerüljön torgalomba. Az újságírókat megvesztegetni, megfélemlíteni próbálták, amikor ez sem sikerült, megrágalmaztak egyeseket, hogy hallgatásra kényszerítsék. Az sem sikerült, Loránt Félix neve forgalomba került és vele a lipótvárosi kaszinótagnak befellegzett. Már ez is nagyon bántotta Loránt Félixet, de leginkább a letartóztatás előli félelem kergette a halálba.

Szombaton megkérdezte ügyvédjétől, mit gondol, milyen következményei lehetnek a feljelentéseknek.

— A bíróság ebben az ügyben, nézetem szerint, semmi szin alatt nem ítélheti el a vádlottakat, de nincsen kizárva, hogy a rendőrség erőszakosan jár el és a terhelteket letartóztatja. De ebből nagyobb baj nem lesz, egy-két napra csuknak le, az ügyészség azonnal szabadlábra fog helyezni.

Lorántot ez annyira megnyugtatta, hogy hazament és a gázcsap alá feküdt.

A főkapitány tegnap egy magánbeszélgetés alkalmával azt mondotta, hogy dr *Waisz* Sándor egyik megbízottja nála járt és a feljelentettek nevében moratóriumot kért, még pedig három hónapra. Megígérte, hogy ezalatt az idő alatt az összes ügyeket rendezik és liquidálnak, az üzleteiket megszüntetik stb. Ez azonban nem szombaton történt, hanem vasárnap délelőtt, amikor Loránt Félix már elkövette az öngyilk-

kosságot. A főkapitány válasza elutasító volt azért is, mert könyörtelenül végig kell vezetni a vizsgálatot, azért is, mert a terheltek hivatalból üldözendő cselekményt követtek el.

Stradborn Vilmos orosz konzul (Szentkirályi-utca 36), tegnap följelentést tett Loránt Félix és társai ellen, hogy egy orosz herceget, akinek nevét a rendőrség titkolja, kifosztottak. A herceget egy millió rubel erejéig károsították meg a már ismert módon.

Sándor László rendőrkapitány Bécsben tartózkodik, hogy az ottani banda és néhány budapesti cég intézőjét Schornstein Richárd letartóztatását kieszaközölje.

Miután Sándor Bécsben végzett, nem jön vissza Budapestre, hanem Szt.-Pétervárra utazik, hogy az orosz herceget kihallgassa. Csak ha ezzel végzett, jön vissza Budapestre és bonyolítja le végleg az ügyet, amelynek vezetését addig Egry P. Pál rendőrkapitányra bízta. Egry működése azonban csak arra szorítkozik, hogy az újabb panaszokat felvegye, a panaszokat kihallgassa.

A terheltek most azon dolgoznak, hogy a feljelentést visszavonhassák. Ez eddig már több ízben sikerült is. A rendőrség azonban a visszavont esetekben is hivatalból folytatja a vizsgálatot.

Schönburg-Waldenburg herceg budapesti német főkonzul ma megjelent az igazságügy-minisztériumban, hogy köszönetet mondjon a magyar hatóságok tettersé fellépéséért, amelylyel a német ügyfeleket megkárosító zugbankárokat megrendszabályozták.

Előfizetési felhívás.

A félvé kezdetén bizalommal fordulunk olvasóinkhoz, kérve az előfizetés megújítását és lapunk terjesztését szélesebb körökben.

A mi lapunk az ő olvasóiban nem csupán előfizetőit látja. Tábor vagyunk, egy tábor a lap az ő olvasóival, a tábor lobogóján pedig a keresztény Magyarország jelszava van felírva. Ezért küzdünk azzal a rendületlen meggyőződéssel, hogy Magyarország jövője attól függ, mennyire képes egész szervezetét, közszellemét és közéletét átítani a keresztény eszmékkel?

Kereszténység és magyarság: e két gondolat együttesen biztosítja a jövőt. A keresztény magyar közönséghez fordulunk tehát most is, kérve lapunk támogatását, terjesztését. Ami győzelmünk mindnyájunk diadala s ez a diadal Magyarország szebb jövőjének biztos záloga.

Lapunk előfizetési ára marad a régi:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 *

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 *

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 *

A TISZANTÚL
szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

* **A tanács felír a pénzügyminiszterhez.** Mint említettük, a nagyvárad kir. pénzügyigazgatóság 197 magárbortologasztónak nem fogadta el a város által újabban megállapított egyezségi átalány összegét. A városi tanács e tárgyban tegnap ülést tartott s elhatározta, hogy feliratott intéz e tárgyban a pénzügyminiszterhez s kifejti, hogy érthetetlen a kir. pénzügyigazgatóság eljárása, mert sem az államnak, sem a városnak nem érdeke, hogy az egyezsége ne fogadja el. A kiegyezési összegek a tavalyi keretben mozognak s azóta többet nem fogyasztanak az illetők. A kérdésben levők majd mindenike szerény fizetésű hivatalnok, s ha ezeknek borát tételenként kezelik, kevesebb lesz a fogyasztás, ami károsan hat a borkereskedelemre és a bortermelőkre; de a mai személyzet nem is képes ellátni a tételenkénti kezelést s így a kiadás a személyzet szaporítása révén növekedni fog.

* **A jövő évi választók névjegyzéke.** Nagyvárad város központi választmánya tegnap tartott ülésében foglalkozott a névjegyzék ellen beadott felszólamlásokkal. Százal több felszólalás felett kell döntenie. Felszólamlás folytán felvették a névjegyzékbe ez alkalommal: Csobány Miklós, Secsmann János, Szébert Emil, Balajta József, Amigó Jenő, Szabó Sámuel, Weisz Kálmán, Mogvorós Péter, Papp Péter, Kiss István, Mezey Péter, Vljak János, dr. Halász Manó, Mathesa Sámuel, Goldstein Jakab, Arvay Dezső, dr. Bleyer Endre, dr. Dóri István, Katz Jakab, Vadász Albert, Mandel Lajos, Freind Hermann. — Ellenben felvétel iránti kérelmükkel elutasítottak: Honolcsák Antal, Kósa Lajos, Horvát János, Lukács Akos, Tuka János, dr. Rozvány Jenő, Dr. Adorján Emil 68 választó felvételét kérte, de csak hatnak van meg a jogosultsága, a többi 62 elutasított. Dr. Bárczy Lóránt külügyminiszteri titkár és Fehér Gyula színész törlését is kérte dr. Adorján Emil, de a törlést nem eszközölték. Ellenben töröltett a névjegyzékből Hirsch Hermann és Bharach Hermann. Az így megállapított névjegyzék július 20—30 ig közszemlélre lesz kitéve.

* **Megrekedt huszárok.** A 4 ik huszár ezred elvonulásakor az Elesden és Orvenden elhelyezett századok a tovább menetelést meg kellett hogy szakítsák, mert a lovak között ragadós betegség lépett fel. A huszárok több mint három hétig vesztegeltek a két községben míg vére Aécsből egy tanár jött le és a lovakat beoltotta s így a huszárok tovább folytathatták az utat. Az esetről hivatalos tudamása nincs a hatóságnak, mert a katonaság nem tett róla jelentést. A huszárok négy lovat hagytak vissza Orvenden, anélkül hogy valaki tudná, hogy mit csináljanak velük.

* **Az ügyvédi kamara kétemeles bérháza.** A nagyvárad ügyvédi kamara a Széchenyi tér és Ritók Zsigmond-utca sarkán lévő volt Amánt-féle kis ház helyére díszes kétemeles bérházat épített, amelyben a kamara hivatalos helyiségei is otthont találnak. Hlathy Endre, az ügyvédi kamara elnöke tegnap nyújtotta be a városi tanácshoz az építési engedély iránti kérelmet és a terveket. Az épület igen csinos, két emeletes lesz, a sarkon csinos tornyonyal. A régi ház bontását már megkezdték s az új épületet még ez évben fedél alá veszik.

* **A katonai barakkok építése.** Régen húzódó kérdés már Nagyváradon a katonai barakkok építésének ügye. A város évek óta tárgyal a katonai parancsnoksággal, Megvalósítás esetén a város polgárai megszabadulnának a

katonai beszállásolás kellemetlenségeitől. A katonai parancsnokság megkereste Nagyvárad városát aziránt, hogy hova szándékozik építeni a barakkokat. Kőszeghy József főmérnök jelentést tett erre vonatkozólag a tanácshoz amelyben hivatkozik arra, hogy már a tanács és a szépi-szeti és közlekedési szakbizottság az új vágóhid építésével kapcsolatban a mostani vágóhidnak katonai barakká való átalakítását javasolta. A főmérnök kéri, hogy a barakkok építése ügyében mielőbb intékedjék a város, nehogy a katonai hatósággal kellemetlenségek legyenek.

* **A nagyvárad fuvarosok küldöttsége a főkapitánynál.** A nvárad fuvarosok szakegylete dr. Weimann Jenő vezetése mellett tegnap küldöttségileg kereste fel Gerő Armin főkapitányt. A küldöttség amitt panaszkodott, hogy egyes építővállalkozók, dacára az 1907. év július havában a vállalkozók és fuvarosok közötti egyezségnek, a megállapított és kötelező fuvarbéréknél kevesebbet fizettek és a szegényebb fuvarosok vállalják is a fuvarot ilyen díjazás mellett is. A küldöttek bemutatják Sztaril Ferenc építész levelét is, melyben nevezett szintén szóvá teszi eme visszás állapotokat, s azzal fenyegetőzik, hogy ha tovább is megszegik egyesek az egyezményt, ő sem fogja az egyezmény szerű fuvarbéréket fizetni, hanem olcsóbb fuvarosokat fogad. A küldöttség végül arra kérte a főkapitányt, hogy az egyezmény 5. pontján értelmében hívja össze a vegyes bizottságot (3 vállalkozó és 3 fuvaros mint küldöttek) hogy ez a bizottság döntsön a kérdésben. A főkapitány erre megkereste az építőipartársulat elnökségét, Rendes Vilmost azon hozzáadással, ha 8 nap alatt az egyezmény szerint való fuvarozást vissza nem állítja, az egész vonalon, összehívja a vegyes bizottságot.

* **A városi tűzoltók újjászervezése.** Gerő Ermin rendőrkapitány elkészítette s be-terjesztette a törvényhatósághoz a tűzoltó parancsnoki állás szervezésére vonatkozó szabályzatot. Az önkéntes tűzoltó egyletet most szervezték újra, tehát itt az ideje, a városi tűzoltó intézményt is megfelelően szerezze a város.

* **Aki önmagát lopta meg.** Nem mindennapi esetben nyomoz most a beéli csendőrség. Mint tudósítónk jelenti a járáshoz tartozó Kalásza községben tegnapelőtt Balla György gazdálkodó panaszt tett a csendőrségnek, hogy az ő lakásából valaki 15 méter vásznat ellopott. A csendőrség nyomban megindította a nyomozást. Ennek során megállapították, hogy a tolvaj az ablakon keresztül hatolt be a lakásba s itt vitte ki a vásznat. Hosszas nyomozás után azt is megállapította a csendőrség, hogy a lopást Balla Györgyné a károsult felesége követte el. A lopott vásznat a szomszédoknál helyezte el, ahol a csendőrök meg is találták. A panaszos férj feljelentését nem vonta vissza és így a vizsgálat tovább fog folyni az asszony ellen.

* **Trachomás aratók.** Az érmihályfalvai járásba az aratási munkálatokra igen sok idegen munkást vittek a szomszédos vármegyéből. Az idegen munkások közül gróf Stubenberg birtokára 46 embert szerződtettek. Ezek a csanádmezei Pitvaros községből valók. Az aratókat tegnap a járási orvos megvizsgálta és köztük 8 trachomás beteget talált. A beteg embereket szigorú gyógykezelés alá vette a hatósági orvos.

* **Rejtélyes ügy a rendőrségen.** Tegnap délelőtt felhaborító eset történt a Rhédey-kertben. Egy nagyvárad tanító 9 éves kis leánya játszadozott a hűvös fák alatt, amikor egy törvényszéki kézbesítő ment arra. A kis leány igen szép babaarcú gyermek. A törvény-

széki kézbesítőnek megtetszett a leányka s hizelegve beszélgetett vele, majd egy bokor mögé csalogatta. A kis leány gyanútlanul követte a hívást. A bokor mögül egyszerre éles sikoltás volt hallható, mire a közelben lévő emberek mindössze futottak. Ott volt egy rendőr is, aki a kézbesítőt a rendőrségre kísérte. A rendőrségen a kihallgatás alatt a kézbesítő tagadta mintha ő a kis leányt legkevésbé is bántalmazta volna. A rendőrség a kézbesítőt szabadlábra helyezte, mert a fennforgó eset csakis a sértett fél feljelentésére üldözhető. Feljelentést pedig eddig még nem tett senki.

* **Dr Kiss Béla halála.** Az oly szomorú sorsra jutott dr Kiss Béla büntető járásbíró kálváriája tegnap véget ért az elmekórházban. Kiss Bélát öt évvel ezelőtt mint tehetséges fiatal bírót ismerte a társadalom. Házassága után két hónappal a fiatal járásbíró a legveszedelmesebb kór tünetei mutatkoztak. Lelki beteg lett. Családja a gyógykezelés iránt mindent elkövetett, azonban eredménytelenül. Végre is be kellett szállítani a nagyváradai elmekórházba, ahol külön osztályon kezelték. Az elmekórházból két havi ott tartózkodás után megszökött. A kórház hosszas keresés után végre Szolnokon találta meg a beteg embert, akit azonnal visszahoztak s nagyobb felügyelet alatt tartottak. Ezután a beteg állapota folyton súlyosbodott. Az orvosok végleg lemondtak a felgyógyulásáról. Ot év kiros szenvedés után tegnap délután 2 órakor a beteg fiatal bíró meghalt. Családján kívül kiterjedt rokonsága gyászolja.

* **Késelés játékból.** Tudósítónk jelenti *Zsáka* községből: B. Nagy János tizenöt éves suhanc kiment a mezőre tizenegy éves hugával. A mezőn azután játszani kezdtek. Játék közben B. Nagy János kivette és kinyitotta zsebkését, amelylyel véletlenül megszurta jobb oldalán testvérét, ki most a halállal vívódik. Szigorú vizsgálatot indítottak.

* **Református lelkész választás Székelyhídon.** Vasárnap délelőtt volt Székelyhídon a református lelkész választás. Délelőtt 11 órakor istentisztelet után a választási joggal bíró közönség átvonult az iskola tantermébe s ott Marjai Péter esperes lelkész beszéd kíséretében nyitotta meg a választást. 12 pályázó közül 2 jelölt volt. Szabó Zoltán debreceni segédlelkész és Holló József szentjohanni lelkész. A választás szép rendben folyt le. Nagy küzdelem mellett a választás este 7 órakor ért véget, amikor 103 szótöbbséggel Szabó Zoltán lett megválasztva Székelyhid református lelkészevé.

* **Öngyilkos kereskedősegéd.** Goldenthal Ármin 20 éves, szeghalmi születésű, helynélküli kereskedősegéd testvérénél a Kossuth-utca 8. sz. alatt lakó Gerő Lajos órásnál tegnap este fél 10 óra tájt 9 m. m. forgópisztolylyal hasba lölte magát. a golyó azonban fenoakadt a nadrág-zíjban s az öngyilkos jeleltnek semmi komolyabb baja nincs. A fiatal tetét azért követte el mert epitetikus betegségben szenved.

* **Sikkasztó házaló.** Róth Mór ponyvaregény árusító feljelentésére letartóztatta a rendőrség Weisz Sándor margitai születésű hely- és foglalkozás nélküli csavargót, ki a tönkelt által reá bízott füzetek előfizetési díjában 20 koronát felvett a megrendelőktől s a pénzt elköltötte.

* **Tolvaj pinoór.** Zsoldi Károly aradi illetőségű, hely- és foglalkozás nélküli pincér tegnap a vásáron egy vidéki oláh embertől a nagy sokadalomban ellopta a borjút és elhaj-

totta két fiúval a vásárból a Vitéz-u. levő ideiglenes szállására. A káros utánna ment, de Zoldi azzal állott elő, hogy ő a nála levő borjút egy Tóth nevű mészárosról 24 koronáért vette, akinek a borju áraban 10 koronát fizetett is. Miután megállapított, hogy Zoldinak nincs passzusa a bojruról, a Tóth nevű mészáros pedig nem létező személy, az időközben előállított Zoldit letartóztatta a rendőrség.

* **Tűzveszélyes mozi.** A Lloyd-kávéház tegnapi mozgófénykép előadásán, előadás közben a gép hirtelen felmonta a szolgálatot. Az üzemzavart valószínűleg az okozta, hogy a film elégett. Miután a vetítő gépet nem szaképzett gépész kezelte, a rendőrség megkereste a városi villamos mű igazgatóját, hogy tartson vizsgálatot az említett helyiségben s ha az igazgató aggályosnak találja az óttani állapotokat, a rendőrség befogja tiltani a mozgófényképek bemutatását.

* **Kérelem.** Felkérjük az n. é. közönséget, hogy Nagyvárad és Váradvelence állomásokról Püspök- és Félix fürdőbe történő utazásaik alkalmával, ha a kirándulás 24 óránál több időre nem tervezetik úgy Nagyváradon, mint Váradvelencén menettérti jegyet váltani sziveskedjenek, mert ez által a visszatéréskor a menetjegy váltás kellemetlensége elkerültetik. Kolozsvár 1908. június hó. Az üzletvezetőség.

* **Érdemes vendég.** Schwartz Jzidor nyíradonyi 17 éves ifju tegnap délután beállított Bányainak a Nagyhid mellett levő pékműhelybe, hol szó nélkül lefeküdt egy sütődeszkára és édeser elszundított. A műhely tulajdonos a szokatlan vendéget bekísértette a reudőrségre itt kiderült, hogy a fiu délelőtt érkezett Kolozsvárról, elleoben lakása és foglalkozása nincs. A műhelybe azért ment be, mert melege volt. A rendőrség haza tolncolja az ifju csavagót.

* **Özv. DR. DEÁKNÉ** haza érkezett és kitűnő hírnevű fogműterme vezetését átvette. Nagyvárad, Kossuth-utca 2.

* **Európa mozija.** Kies fekvésű, hegyi ózondus levegőjű kerthelyiségében a szolid kiszolgálásáról és pompás konyhájáról híres *Európa*-szállónak remek mozgófényképek, az Apolló-mozgófénykép színház mesésen sikerült fővételei szórakoztatják a mulatni vágyó közönséget. A széles vetítő-vásznon meglevenednek az orosz forradalom véres mozzanatait, az anarkisták, a forradalmárok bombáinak borzalmas pusztításai markáns, élethű színekkel peregnék be előttünk, majd a kacagató bohózatok és a legaktuálisabb, legújabb párisi főlvételek szórakoztatják a publikumot. *Belépő-díj nincs.* Szolid kiszolgálás. Igen olcsó árak. A zenét *Pócsi Lacci* teljes zenekara szolgáltatja.

* **Akar Ön jó bort inni?** akkor siesen *Paizs Béla* vendéglőjébe, ahol olcsó pénzért kitűnő konyhát, pompás borokat, szolid kiszolgálást s jéghideg finom sört talál s kellemesen eltöltheti üres óráit a rekkenő hőségben a nap izzó sugarai ellen édes menedéket nyújtó hűs kerthelyiség árnyas fái alatt.

* **A Náci bácsi mozija.** Weisz Ignác, a *Nemzeti-szálloda* közkedvelt bérője a mai naptól kezdve esténként 15, Nagyváradon még nem látott mozgófényképet mutat be. A kizárólag jobb közönség által látogatott helyiségben jó ételek és italok szolgáltatnak fel igen olcsó árban. *Belépődíj nincs.* A zenét *Varga Stefi* zenekara szolgáltatja. A műsor a következő: *Elvárásolt ház.* — *Női párbaj.* — *Borbély és bohóc.* — *Csoda-tyúk.* — *Poloskás kisasszony.* — *Dinnye hatás.* — *Csodálatos hajnövesztő.* — *Csodahalászat.* — *Pajkos gyermekek.* — *Betörők munkában.* — *Fényképésznl.* — *Little Tich átváltozó-művész.* — *A menyasszony álma.* — *Aranybogár.* — *A boszorkány titka.*

* **Uj vendéglő.** A volt *«Kecskeméty-féle»* vendéglőt — mely a vidékiek kedves találkozó

helye *Strobl János* vendéglős vette meg. Nagy nyári helyiségek. Kitűnő borok és frissen csapolt kőbányai sör hideg és meleg ételek állandóan kaphatók.

x **MOLNAR H.** Bémer-téri cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea-sütemény kapható. Telefon 395.

* **A Pannónia-étterme.** A Pannónia pompás kényelemmel berendezett, kedves, meghitt éttermének az új gazdája *Czipóth Ferenc*, mindent elkövet arra, hogy a közönségnek irányában tanúsított nagytöku bizalmát továbbra is kiérdemelje; Olcsó árak, pompás konyha, saját termésű finom borok. Zóna reggeli. Minden este elsőrangú cigányzene hangversenyez.

SZÍNHÁZ.

Színészeink utolsó hete Gyulán.

Erdélyi Miklós színtársulata az utolsó hetet tölti most Gyulán. Hétfőn *Kassai Károly* jutalomjátékul a *Drótostót* került színre, tegnap pedig a *Tanítónőt* adták. Ma a *Vetélytársak* francia színművét, holnap pedig *Bakonyi és Kálmán* nagyszerű operettjét, a *Tatárjárást* mutatja be Erdélyi a gyulai közönségnek, a mely premierrel Nagyváradot is megelőzte Gyula. A darab kiállítására nagy gondot fordított az igazgató, annál inkább, mert az ősszel ezzel a darabbal fogják meguyitni a nagyváradai téli színházat. Pénteken lesz *Károlyi Leona* jutalomjátéka: a *Szultán*, szombaton pedig *Rédey Ferenc* énekes bohózata, a *Berger Zsiga* kerül színre. Vasárnap d. u. a *Tanítónőt*, este ismét a *Tatárjárást* játsszák bucsuzól.

A gyulai lapok a legnagyobb elismeréssel írják a nagyváradai társulatról. A Békésben a következő sorokat olvassuk:

Erdélyi igazgató minden törekvése az egész színiidény alatt oda irányult, hogy a nagyváradai színtársulat utolsó gyulai szereplése feledhetetlen maradjon a gyulai közönség előtt. Felemlítésre méltó esemény még az is, hogy soha az egész színiidény alatt, egyetlen egy darabváltozás nem történt s a vidéki közönség biztosra jöhetett be Gyulára, nem kellett attól félnie, hogy más darabot kap, mint a mire bejött.

Erdélyi igazgatónak ez a pontos, jól kiszámított, az érdeklődést folyton fokozó műsor összeállítása, rátermettségét fényesen illusztrálja s kevés magyar színigazgató érti ma úgy a mesterségét, mint Erdélyi, ki súlyt fektetett ígéretének pontos betartására az egész színiidény alatt.

IRODALOM.

A Szigligeti-pályázat.

A Szigligeti Ede életrajzára meghirdetett pályázat sorsa meglehetősen változatosan indul. A közgyűlés utasítására a választmány megszabta a multkor a pályázat feltételeit. Ezt a határozatot Sas Ede megtelebbezte a közgyűléshez. Rendkívüli közgyűlés összehívására azonban nem került a sor, mert a választmány a felebbezés folytán tegnapi ülésén az előbbi határozatot megváltoztatta s most részben más feltételek mellett írta ki a pályázatot.

A választmány ülése tegnap délután 5 órakor tartott. Jelen voltak:

Rádl Odón elnök, dr Imrik Péter, dr Horványi Géza, dr Bodor Károly, dr Markus László, dr Adorján Armin, dr Kényes Aladár dr, Martonffy Marcell, Sas Ede választmányi tagok.

A gyűlés egyetlen tárgya Sas Ede felebbezése volt. A múlt héten tartott választmányi ülés u. i. akként állapította meg a feltételeket, hogy csak kész, egész munkával lehet pályázni. Sas felebbezésében előadta, hogy a pályázat sikere érdekében előnyösebb lesz a pályázóktól csak az egész mű tervezetét és egy teljesen kidolgozott fejezetet kívánni.

A jelen voltak beható vita tárgyává tették Sas Ede felebbezését s a felebbezés álláspontját elfogadva, a pályázati feltételeket a következőkben állapították meg:

Kivántatik Szigligeti Ede életrajza, irodalmi működésének jellemzése, esetleg a működésnek hatását a magyar irodalomra és kiterjeszkedve dramaturgiai dobjozataira is. A mű terjedelme 10—12 nyomtatott iv.

Július 31-ig a pályázat meghirdetendő. Egy teljesen kidolgozott fejezet és az egész munka tervezete idegen kézzel írva, jelígy levéllel 1908. dec. 31-ig benyújtandó a Társulat elnökéhez. A legjobb, irodalmi színvonalon álló mű szerzője az egész életrajz kidolgozásával megbíztatik s munkáját befejezve 1909. jun. 30-ig tartozik benyújtani. A díjat nyert munka a Társaság tulajdonát képezi, mely a kiadási jogot fenntartja magának. A pályadíj az 1909. őszére tervezett szoborleplezéskor adatik ki.

TÁVIRATOK.

Kossuth állapota.

Karlsbad, július 14. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter állapota teljesen megjavult. A miniszter hétfőn hazakerkezik Budapestre. A kereskedelmi miniszter egész nyáron nem fog kihallgatást adni.

Nagy tűz Besztercebányán.

Besztercebánya, július 14. Németfalván az éjjel 2 órakor tűz ütött ki, mely 22 házat melléképületekkel együtt elpusztított. A kár igen nagy.

Megszűnt a fiumei sztrájk.

Fiume, július 1. Ma a kormányzó is közbelépett a sztrájk megszüntetése érdekében. A kormányzó közbelépése meghozta a maga gyümölcsét. A sztrájkolók és a hajós társaságok között létrejött a kiegyezés. A munkások felhagytak a sztrájkjal, s holnap már munkában állanak. Ma minden vonalon megkezdődik a munka.

MULATSÁG.

Kaszinó bál Beélben. Fényesen sikerül bált rendezett vasárnap este Beélben az ottani kaszinó. A mulatságon megjelent az egész járás intelligenciája. A siker igen jónak mondható. A megjelentek közül sikerül föllegyezni a következőket: Ertsey Georgina, König Jolán, Rákosi Jozefa, Fényi Magda, Marosi Paula, Osz Rózsika, Marzsó Ella, Bika Jolán, Kőszeghy nővérek, Deutsch Sarolta. stb. stb.

NYILTTÉR.

Ujdonság!

Ujdonság!

Nagy amerikai

CIRKUSZ VARIETTE

a Nagypiacon. 50 személy, mind elsőrangu kül- és belföldi művészek.

Ma szerdán, július 15-én

nagy Heig Leif előadás,

mely 10 kitűnően összeállított műsorszamból áll. A gazdag műsorból különösen kiemelve LESZ TROYS METROS 2 nő 1 férfi sport abroncs manipulátorok 60 abroncesal, ezideig Magyarországon sehol sem volt látható. — Továbbá a többi bel- és külföldi tagok fellépte.

Helyárak: Számozott szék 2 korona. — II-ik sor, számozatlan szék 1 kor. 60 fill. — II-ik hely, III-ik sor 1 kor. 20 fillér. — III-ik hely, 4-ik és 5-ik sor 80 fillér. — Karzati állóhely 40 fillér.

Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdeti pont fél 9 órakor.

Holnap, csütörtökön

diszelőadás.

Kegyes pártfogásért esdenek

Wallner és Willson,
igazgatók.

Jegyek előre válthatók VIDOR MANÓ könyv- és papírkereskedésében Rákóczi-ut, Bazár-épület.

Igazságszolgáltatás.

A pertár az aktalopások után.

Harminchat év óta áll fenn a nagyváradi törvényszék pertára, de az okiratlopás eddig ismeretlen fogalom volt a pertárban. Most, hogy a botrányos lopás megtörtént, az ellenőrző szabályok egész bilincstömégét rakták a pertári kezelésre. Eddig az volt a szokás, hogy az ügyvéd beadta a periratot, a pertárnok átvette, irónnal feljegyezte az I. példányra a II. iv példányainak számát, aztán az ügyvédek aláírták a jegyzőkönyvet s készen voltak. Az egész egy perc munkája volt, a többit bevezette a pertárnok délután, nyugodtan, mikor senki sem háborgatta.

Most először ráírják a számot a periratra, annak mellékleteire, a külön okiratok külön elzáratnak, a jegyzőkönyvbe beírják a perirat ivaiknak, mellékleteinek száma, Feljegyeztetik az esetleges új terminus, mindezt az ügyvéd végig nézi s akkor végre szabad a jegyzőkönyvet aláírnia. Ez a művelet a leggyorsabb eljárás mellett is pontosan *hét percet* vesz igénybe. A mai napra 54 ügyben van pertári megjelenés. Ennek az elintézése, ha a pertárnok folytonosan dolgozik, pontosan 6 óra 18 percet fog igénybe venni. A pertárt 9 órakor nyitják ki. Folytonos munkával el lehet érni, hogy délután 3 óra 18 perckor készen lesznek s a pertárnok mehet ebédelni az utolsónak rekedt ügyvédekkel. Igen álm De a törvény értelmében

a feleknek 2 órát szabad késniök, elég, ha 11-kor megjelennek, a pertárnoknak pedig joga van 12-kor hazamenni és csak 3-kor kezdeni a munkát újra. Ily módon megeshetik, hogy délig csak 8—9 ügyet intéz el, délután pedig ott kinnzák egymást pertárnok és ügyvédek fél 9-ig.

Ez az ügyvitel egyszerűsítése és gyorsítása, Az aktatolvaj pedig a markába nevet, mert aktát még így is lehet lopni, aki akar. A sok irka-firka ártatlanokat sujt, komikussá és bosszaetóyá teszi a pertári kezelést. Ennyi munkával jobb lenne a tolvajt nyomozni s példás büntetéssel elvenni e kedvét a további lopkodástól.

SPORT.

Gömb és galamb lövészet Székelyhidon. Vasárnap Székelyhidon nagy gömb és galamb lövészet volt. A gömblovésztnél 1-ső díjat Dobsa Sándor álmosdi gyógyszerész nyerte el (egy vadászöv). A 2-ik díjért erős mérkőzés volt dr Vámos és dr Szabó Zoltán között. A díjat dr Szabó József jankafalvai ügyvéd nyerte (vadász pohár). A 3-ik díjat Vámos Andor (kézi lámpa) nyerte el. A galamb lövésznél 1. dr Stettner János közjegyző, 2. dr Kiss Vilmos, a 3-ik díjat Kovásznay Marcel főszolgabírónak ítelték a zsűri tagjai. A gömb- és galamblovésztnél az »Ermelléki Vadásztársaság« tartotta az egész székelyhidi intelligencia részvétele és érdeklődése mellett.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői

— Délután 4 órakor. —

Budapest, július 14.

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt.	—	10.38
Rozs okt.	—	8.96
Zab májusra	—	—
Zab okt.	—	7.04
Tengeri máj. 1908.	—	6.85
Tengeri jul.	—	6.60

Ertéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, július 14.

Osztárk hitelrészvény	—	631.25
Magyar hitelrészvény	—	748.—
Leszámitoló bank	—	743.75
Rimamurányi	—	561.50
Osztárk-m. államvasuti részv.	—	692.25
Közuti vasut	—	552.—
Városi villamos vasut	—	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1908. július 14.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	93.50
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	94.50
Magyar nyerevény sorsjegy kölcsön	—	186.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	145.—
Osztárk járadék papírban	—	97.25
Osztárk járadék ezüstben	—	99.—
Osztárk járadék aranyban	—	116.50
Osztárk korona járadék	—	97.50
1860. oszt. államsorsjegyek	—	150.25
Osztárk magyar bankrészvény	—	1730.—
Magyar bitelbank-részvény	—	748.—
Osztárk hitelbank-részvény	—	631.50
Magyar hitelrészvény	—	689.50

A szerkesztésért felelős

Dr. VUOSKICS GYULA.

**A NAGYVÁRADI FÜRDŐK
UJ MENETRENDJE.**

NAGYVÁRAD—PÜSPÖK-FÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	7 50	9 50	2 10	4 50	6 40	9 17
V.-Velence >	8 01	10 01	2 21	5 01	6 52	9 28
Rontó >	8 16	10 16	2 36	5 16	7 06	9 43
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 41	5 21	7 11	9 45

PÜSPÖK-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Püspökfürdő ind.	8 59	0 59	3 19	5 59	7 49	10 32
Rontó >	9 04	11 04	3 24	6 04	7 54	10 37
V.-Velence >	9 17	11 19	3 37	6 17	8 07	10 50
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 47	6 27	8 17	11 00

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27
V.-Velence >	8 11	10 11	2 31	5 11	7 02	9 38
Rontó >	8 16	10 26	2 46	5 26	7 16	9 53
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	2 53	5 33	7 23	10 00

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Félix-fürdő ind.	8 40	10 40	3 00	5 40	7 30	10 17
Rontó >	8 47	10 47	3 07	5 47	7 37	10 27
V.-Velence >	9 00	11 09	3 20	6 00	7 50	10 38
Nagyvárad érk.	9 10	11 19	3 30	6 10	8 00	10 48

UJ!! **UJ!!**

SZEPESY ANDOR

angol uri-szabó szalonja megnyilt

Raktáron vannak a legdivatosabb szöve-
tek. Kivánatra a mintákkal házhoz megyek.

Kolozsvári-utca **Templom-tér.**

Magy. kir. államvasutak.

154812—1908. A—III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1909. január hó 1-től számítandó 3, esetleg 5 évre, vagyis 1911. esetleg 1913. év végéig a szükséges szöveges nyomtatványokra és az ezekkel kapcsolatos könyvkötő munkákra és a használatban levő kezelési nyomtatványok — és az ezekkel kapcsolatos könyvkötő munkáknak szállítását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A közelebbi feltételek és részletes módok, valamint az ajánlatul felhasználandó űrlapok a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag- és leltár-bezerzési A. III. szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 44. ajtószám.) a hivatalos órák alatt díjmentesen kaphatók.

Az ivenkint 1 koronás m. kir. okmánybélyeggel ellátott sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok lepecsételve ily felirással: „Ajánlat 154812—1908. számhoz” 1908. évi augusztus hó 4-én déli 12 óráig az anyag és leltár-bezerzési szakosztályánál (VI. Andrassy-ut 73. sz., II. emelet 44. ajtószám.) benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott nyomtatvány mennyiség egy évi értékének 5, azaz: százaléka készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1908. évi augusztus hó 3-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak főpénztáránál leteendő.

Budapest, 1908 évi július hóban.

Az igazgatóság.

Wallerstein
Fülöp Fiai cég

:: Bémer-tér, Pannónia mellett ::

a bekövetkezett
:: holt idényre ::

a rőfös áruk árait
tetemesen leszál-
litotta.

„A világ közepéhez“ címzett kert-
helyiségembe a

Vénusz mozgófénykép

ma és minden este előadást tart.

:: Világhírű felvételek. ::

Szabad bemenet!!

Becsés pártfogást kér

Bethlen utca.

Paizs Béla

**A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉK-
PÉNZTÁR JELZÁLOGKÖLCSÖNEI.**

A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár (Nagyszében) ad félévi tőkét és kamatokat magukban foglaló egyenlő részletekben teljesen törleszthető jelzálogkölcsonket és pedig 10, 15, 18, 23, 25, 27 1/2, 32, 35, 40, 41, 44 1/2, 50 évi törlesztésre.

Kölcsonkérvényeket elfogad: **Breitenstein Frigyes, Bethlen-utca 9.**, ki egyszerűs mind bővebb felvilágosítást is nyújt.

170

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor
butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.

Állandó raktár:

háló, ebédlő uri szoba és szalon berendezések, mindennemű modern stíl szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok rendkívül nagy választékban.

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak

Kivánatra rajzok és költségvetések ingyen

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b tudomására adni, hogy a Bazar-épületben a volt özv. Gyurkovics Béláné helyiségében a színházal szemben egy a modern világnak megfelelő

**fehérenemű varrodát,
hímző és előnyomdát**

melyben mindentféle fehéreneműt legjobb kivitelben és legjutányosabban készítünk. Megrendelések teljes menyasszonyi kelenygyekre elfogadtatnak.

Szíves pártfogásért esedeznek

Kronemer Testvérek.

Varró és hímző leányok jó fizetéssel ugyanott felvetetnek. — Tanuló leányok felvétetnek

Kiadó lakás.

Uj épületben, három szobás utcai lakás parkettirozva, modern mellék-helyiségekkel és fürdőszobával;

két-két szobás **udvari lakás** mellék-helyiségekkel;

két pince lakás 2 szobás

azonnal kiadók.

WEISZ JÓZSEF,
Kolozsvári-utca 1.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalban.

Saját termésü

Ó vörös gyógy bor literenként 50 kr.

Asztali borok > > 36—40

Pecsenye borok > > 50—60

Kilónó rácú ürmös > > 50 kr.

Stettner István, Kapucius utca.

Közgazdasági Bank Részvénytársaság**Felhívás.**

A közgazdasági bank r.-társaság 1908. május 10-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy alaptőkéjét 100,000 koronáról 2000 drb. uj 200 kor. azaz kétszáz korona névértékű részvény kibocsátásával.

500,000

azaz ötszáz ezer koronára emeli fel s egyúttal a régi 100 drb. 1000 korona névértékű részvényeket 5000 drb. uj egyenkint 200 azaz kétszáz korona névértékű részvényt nyel kicseréli.

A 2000 drb. uj 200 kor. névértékű részvény kibocsátása a következő módokat mellett történik:

1) a részvényesek az uj részvényre elővételi joggal bírnak.

2) az uj részvényesek az 1909. évi üzleti jövedelemben, a régi részvényekkel egyenlő arányan részesednek.

3) a részvényesek elővételi jogukhoz való igényüket, részvényeiknek lebélyegzés végett az intézet helyiségében való bemutatásával legkésőbb május hó 31-ig gyakorolhatják.

4) a részvények értékében a jegyzéskor 10 százalék azaz husz-husz korona és 3 kor. kiállítás és bélyegdíj fizetendő.

5) A fentmaradó 90 százalék, vagyis 180 kor. a következő részletekben és határidőre fizetendő be.

1908. június hó 1-én	30 korona
> július hó 1-én	20 >
> augusztus hó 1-én	30 >
> szeptember hó 1-én	20 >
> október hó 1-én	30 >
> november hó 1-én	20 >
> december hó 1-én	30 >

6) A befizetések után f. év végeig 5 százalék kamat lesz megtérítve s a befizetések természetesen egy összegben, vagy nagyobb részletekben is teljesíthetők.

Közgazdasági Bank
Részvénytársaság.

Fülöp István Európa szállodája.

Nagyvárad legkellemebb látogatott, szórakozó helye. Most nyílt meg az Európa remek herthelyisége. Kitűnő egészséges hegyi levegő. Villamos megállóhely. Telefon. Naponta pompás cigányzene. A vendéglős sejtát természetű, kitűnő boraival, finom Dréher sörrel szolgál a közönségnek. Elsőrendű konyha. A szoba árak igen mérsékeltek. Az előkelően berendezett szállodát és a gyönyörű kerthelyiséget ajánljuk a közönség figyelmébe.

Magy. kir. államvasutak.

176005—908 szám.

Hirdetmény.

(A pozsony—ujváros—récei vonalon a reggeli vonat menetrendjének módosítása.)

A Pozsony—Ujvárostól Récséig és vissza közlekedő reggeli vonat menetrendje folyó évi július hó 10-től kezdve olyképen módosítottatik, hogy az indulásnak Pozsony—Ujvárosról való változatlan fenntartása mellett az érkezés Récsére már reggel 5 óra 49 perckor történik, vissza pedig a vonat Récséről reggel 6 óra 5 perc helyett már 5 óra 54 perckor érkezik.

Budapest, 1908. július hóban.

Az igazgatóság.

Aranyozó!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **szalon és templon aranyozó műhelyemet Nagyvárad, Kossuth L.-u 3. sz.** Biharmegyei Takarékpénztár épületéből

Rákóczi-ut (Fő-utca) 7. sz. az Orsolya szüzek uj bérpalotájába helyeztem át.

Midőn ezt becses tudomására hozom mélyen tisztelt megrendelőimnek, legyen szabad megemlítenem, hogy elvállalok rajz szerint egyszerű kivittől a legdiszesebb kivittelig; Oltárokat, szent sirokat, icon osztászatokat, templom berendezési részeket tatarozásokat. Továbbá szalon-butort, kávéház, torony-tetőzet, sirköbötük, tükör és kép keret aranyozását, azonkívül minden szakmába vágó munkák készítését, javítását, valamint szobrok kijavítását, és festését.

Ezután is minden törekvéssel oda-fogok hatni, hogy nagyon tisztelt pártfogóimat és megrendelőimet megelégedésére szolgáljam ki és maradtam b. megrendelését kérve, kiváló tisztelettel

GYÓRY JÁNOS

szalon és templon aranyozó.

Kívánatra költségvetést készítek, vidékre saját költségen utazok, hogy a felvállalandó munkát megtekintsem. 281

Allami felügyelet alatt álló nagyvárad
középiskolai internátus.

Gimnáziumi, reáliskolai, felső kereskedelmi és polgári iskolai tanulók részére. Egyenkénti tanítás nevelő-tanárok vezetése és ellenőrzése mellett. Szigorú correpetálás és naponkénti kihallgatás a feladott leckékből.

Növendékek **javító és különbözeti vizsgákra** előkészítetnek.

Az ellátás, tan- és nevelés díja egy tanévre 700 korona.

Az intézet a város legegészségesebb helyén tekszik, közel a tanintézetekhez. — Bő tájékoztatót kívánatra küld az intézet tulajdonosa és igazgatója, kivel Értekezhetni lehet naponként 9—12-ig Nagyvárad, Tisza Kálmán-tér 9. sz. alatt.

DÉNES PAL

intézet-tulajdonos és igazgató.

Sebő Imre könyv- és papirkereskedő
NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

Ajánlja a következő törvénykönyveket az érdeklődők szives figyelmébe:

A büntetőtörvények és a bünvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról szóló t.-c.

A végrehajtási eljárásról szóló 1881: LX. t.-c. módosítása és kiegészítése.

Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetéről szóló törvénycikk.

A közegészségügy rendezéséről szóló 1876: XIV. t.-c. módosításáról.

A szeszdóról, valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élesztő megadóztatásáról szóló t.-c.